

Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Commissie Financiën

Aan de minister van Financiën en
de staatssecretarissen van Financiën

Plaats en datum: Den Haag, 24 november 2022
Betreft: Vragen naar aanleiding van het verslag van de rapporteur begroting
Financiën en Nationale Schuld 2023
Ons kenmerk: 2022Z22606/2022D49698

Geachte mevrouw Kaag, geachte heer van Rij, geachte mevrouw De Vries,

De vaste commissie voor Financiën heeft op 15 september 2022 besloten het lid Kat (D66) aan te stellen als rapporteur voor de begroting van het ministerie van Financiën en de Nationale Schuld (IX). Dit lid heeft op 24 november 2022 verslag uitgebracht aan de commissie. De commissie heeft naar aanleiding van het verslag besloten u de onderstaande vragen voor te leggen, met het verzoek deze vragen tijdig voor de stemming over de ontwerpbegroting van het ministerie van Financiën te beantwoorden.

Inzicht in beleid en evaluatie

Doelen van beleid

De commissie constateert dat de doelen ('thema's') in de beleidsagenda van de Memorie van Toelichting (MvT) bij de begroting 2023 afwijken van die van vorig jaar zonder dat daar een toelichting op wordt gegeven. Tegelijkertijd komt de afbeelding van de subthema's van thema 2 'Fiscaal beleid en de uitvoering' in de figuur op p. 7 van de MvT niet overeen met de beschrijving van de prioritaire subthema's op p. 17-21. Voor de meeste doelen geldt dat de beschrijving van het beoogde doel, evenals van de wijze waarop doelbereik kan worden beoordeeld, beknopt en algemeen is. De commissie zou hierin graag verbetering zien.

Kunt u een nadere toelichting geven op de (meetbare) doelstellingen die u voor ogen heeft op de zeven subthema's van de beleidsprioriteiten? Kunt daarbij ook aangeven welke streefwaarden u hanteert voor welke jaren? Welke mogelijkheden ziet u om bij de volgende begroting, in de beleidsagenda, meer inzicht te bieden in de instrumenten die u inzet per subthema en wat daarvan de bijbehorende kosten zijn (en op welke begrotingsartikel deze zijn te vinden)?

Daarnaast is de commissie benieuwd naar de wijze waarop u volgend jaar brede welvaartsaspecten beter denkt te integreren in de eigen begroting, in lijn met de ambities die u heeft uitgesproken voor de integratie van het breed welvaartsbegrip in de begrotings- en beleidscyclus in uw brief van 23 mei jl. (Kamerstuk 34298, nr. 37).

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T. 070-3182211
E. cie.fin@tweedekamer.nl

Strategische Evaluatie Agenda

De commissie zou graag van u vernemen op welke wijze de inzichtbehoefte voor de prioritaire thema's uit de begroting is geïnventariseerd en hoe dit heeft meegespeeld bij de bepaling van de Strategische Evaluatie Agenda. Kunt u daarbij in gaan op de wijze waarop dit is meegewogen bij de tijdsbepaling van de verschillende evaluaties?

Daarnaast is de commissie benieuwd hoe is bepaald op welke terreinen gebruik wordt gemaakt van ex ante en ex durante onderzoeken.

Tot slot ontvangt de commissie op dit punt, gezien de beperkte informatie hierover in de Strategische Evaluatie Agenda, graag meer informatie over de te verwachte evaluaties op het terrein van de Douane.

Onderbouwing ramingen

De commissie heeft ten aanzien van de ramingen op enkele begrotingsartikelen enkele vragen.

Uitgestelde belastingontvangsten

De commissie constateert dat er in de begroting 2023 rekening wordt gehouden met meer gederfde belastingontvangsten uit de uitgestelde belastingschulden wegens de coronapandemie dan eerder het geval was bij de Voorjaarsnota 2022 (van ca. € 1,5 miljard naar ca. € 6 miljard). Het is echter onduidelijk op basis van welke gegevens u tot deze nieuwe inschatting bent gekomen, en of u denkt dat de hoge inflatie dit bedrag nog verder op zal laten lopen. Graag ontvangt de commissie een nadere toelichting hierop.

Apparaatskosten

De commissie verneemt graag van u in hoeverre u rekening houdt met aanhoudende onderuitputting door personeelsverloop en krapte op de arbeidsmarkt (MvT, p. 158 en p. 166). Tevens hoort de commissie graag of hierdoor in de komende jaren problemen in de centrale taakuitvoering van het departement te verwachten zijn, en zo ja, op welke terreinen dat risico het grootst is.

Rentelasten

De commissie constateert dat door recente rentestijgingen de meerjarige raming van de rentelasten mogelijk onderschat wordt vanwege de gehanteerde aannames achter de raming. Gelet op de huidige ontwikkeling van rentestijgingen, zou de commissie graag een nadere toelichting ontvangen op de keuze om in de begroting 2023 vanaf 2024 de rentelasten te ramen op basis van de renteschattingen in het CEP van maart 2022.

Aansluitend hierop ontvangt de commissie graag een toelichting over uw verwachtingen over een mogelijke (structurele) stijging van de rentelasten ten opzichte van de ramingen zoals opgenomen in de ontwerpbegroting 2023 en het effect daarvan op het geraamde EMU-saldo. Hierbij is de commissie ook benieuwd naar de inschatting van de risico's voor het uitgavenkader als de rentelasten structureel te laag worden ingeschat.

Risicobeheersing actuele financieel-economische situatie

Kapitaalpositie DNB

De commissie constateert dat de renterisico's, waarmee De Nederlandsche Bank (DNB) volgens haar brief van 23 september jl. rekening houdt, de voorziening die daarvoor is getroffen inmiddels ruim overtreffen (Kamerstuk [32013, nr. 255](#)). Met het oog op een verwachte verdere renteverhoging door de ECB vraagt de commissie of u overweegt een reservering te maken voor een mogelijke kapitaalstorting aan DNB in 2023? Tevens zou de commissie graag van u vernemen welke alternatieven hiervoor mogelijk zijn. Te denken valt bijvoorbeeld aan een garantie zoals die eerder (in 2013) aan DNB is verleend.

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T. 070-3182211
E. cie.fin@tweedekamer.nl

Compenserende maatregelen energieprijzen en inflatie in internationaal perspectief

De commissie zou graag van u vernemen of, en op welke manier, u overleg heeft gepleegd met uw collega's van andere EU-landen over de inrichting van inkomensondersteunende maatregelen die de gestegen energieprijzen en inflatie moeten compenseren en de wijze waarop de Europese Commissie deze beoordeelt.

Daarnaast is de commissie benieuwd of u al maatregelen heeft genomen om de geanticiperde tegenvallers op de begroting als gevolg van compenserende maatregelen op te kunnen vangen, zoals bijvoorbeeld het inzetten van fondsen die vrijvallen door onderbesteding.

Stand van de uitvoering

De commissie constateert dat er meerjarig middelen vanuit de Aanvullende Post zijn overgemaakt voor het programma Werk aan Uitvoering (WaU), maar mist een onderbouwing hoe deze middelen bijdragen aan het bereiken van de doelstellingen van het programma. Graag ontvangt de commissie een nadere toelichting op de wijze waarop de beschikbaar gestelde middelen voor WaU bijdragen aan de doelstellingen daarvan, en hoe deze middelen bijdragen aan het bereiken van de prioriteiten, zoals genoemd onder Thema 2 '(Fiscaal) beleid en de uitvoering'.

Herziening Toeslagenstelsel

De commissie ziet dat u vanuit de uitvoering ook een rol speelt bij de herzieningen van het toeslagenstelsel, zoals bij de 95% inkomensafhankelijke Kinderopvangtoeslag per 2023 en de hervormingen van de huurtoeslag vanaf 2024.

In de begroting komt echter niet duidelijk naar voren wat deze transitie betekenen voor uw uitvoerende rol. Kunt u aangeven welke rol er voor u is weggelegd bij deze herzieningen? Heeft u daarbij zicht op mogelijke transitiekosten die voor rekening komen van het ministerie van Financiën? Zo ja, kunt u toelichten hoe er wordt geacteerd op deze transitiekosten?

Europese aspecten

Landenspecifieke aanbevelingen

De commissie is van mening dat de landenspecifieke aanbevelingen voor Nederland, zoals vastgesteld op 13 juni jl. door de Raad van de Europese Unie, anders dan betoogd wordt in de Memorie van Toelichting van de begroting (p. 8) wel degelijk de departementale begroting van Financiën raken. Tevens betreft het hier een horizontale verantwoordelijkheid van de minister voor het begrotingsbeheer (landenspecifieke aanbeveling 1). De commissie zou dan ook graag een nadere toelichting ontvangen op de wijze waarop met de eerste landenspecifieke aanbevelingen wordt omgegaan, voor zover het de begroting van Financiën en Nationale Schuld en de horizontale verantwoordelijkheid van de minister van Financiën raakt.

Herstel- en veerkrachtplan

De commissie verzoekt u aan te geven hoe u het parlement in staat gaat stellen zicht te houden op de voortgang van het Nederlandse Herstel- en Veerkrachtplan, bijvoorbeeld bij de monitoring van mijlpalen en doelen.

Rechtmatigheid en doelmatigheid EU-fondsen

Het Jaarverslag van de Europese Rekenkamer over 2021 toont aan dat de rechtmatigheid van de EU-uitgaven verder is verslechterd. In het recente rapport over de toegevoegde waarde van EU-subsidies in Nederland beveelt de Algemene Rekenkamer aan dat beter onderbouwd dient te worden waarop EU-subsidies in Nederland ingezet worden en dat de bereikte effecten inzichtelijker gemaakt dienen te

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T. 070-3182211
E. cie.fin@tweedekamer.nl

worden (Kamerstuk 34394, nr. 7).

De commissie vraagt op welke wijze u, vanuit uw horizontale verantwoordelijkheid voor het begrotingsbeheer, via de Raad van de Europese Unie bij de Europese Commissie aandringt op verbetering van de rechtmatigheid van de bestedingen op de EU-begrotingen. Tevens is de commissie benieuwd of u de verantwoordelijke ministers aanspreekt op verbetering van de onderbouwing van de inzet van EU-subsidies in Nederland en inzicht in de effecten daarvan.

Hoogachtend,

De voorzitter van de vaste commissie voor Financiën,
Tielen

De griffier van de vaste commissie voor Financiën,
Schukkink